

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

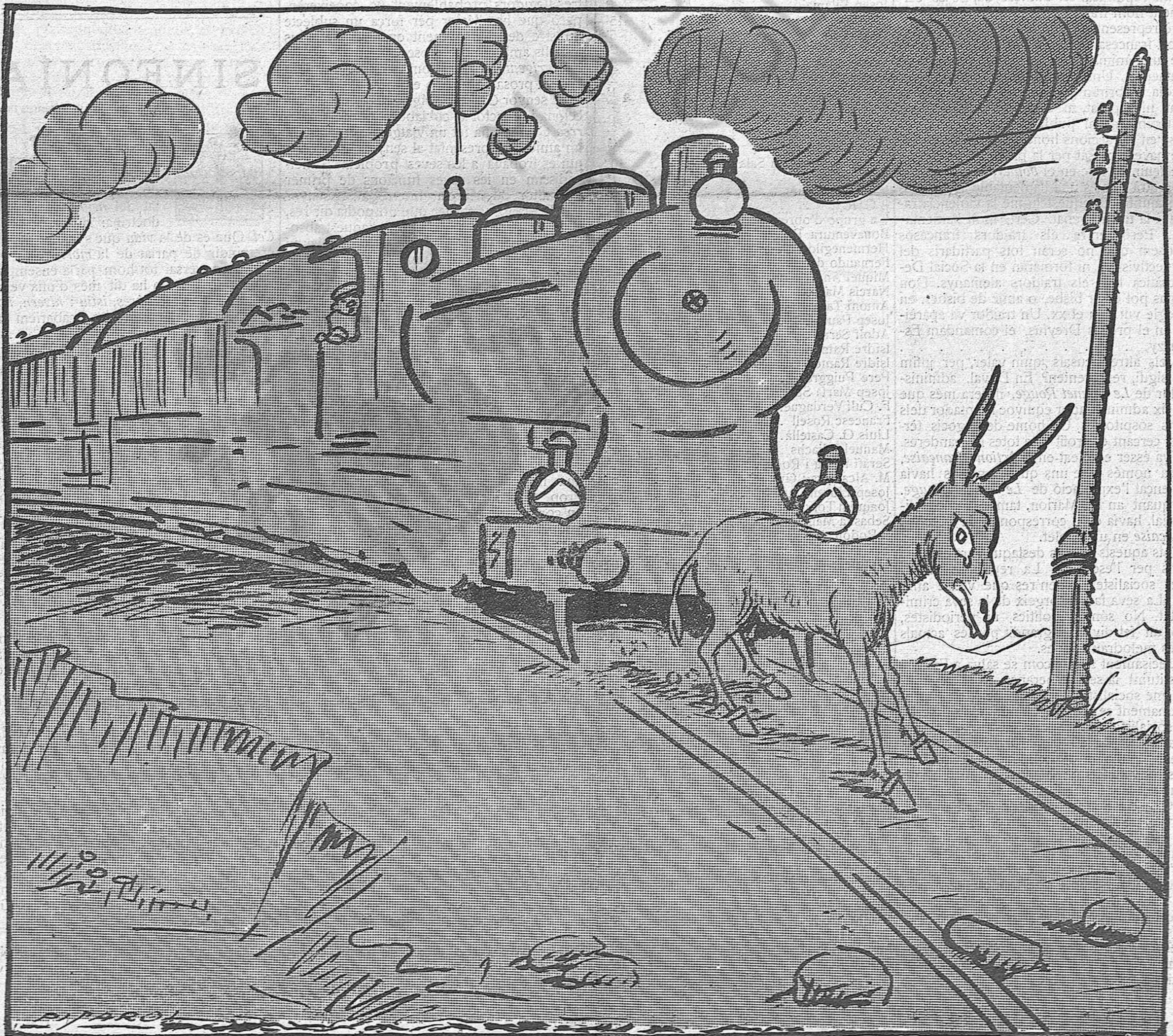
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa L. López Bernagoci)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'ASE I EL TREN

En la vía del Progrés
un ruquet filosofava:

— Aixís que arribi el carril,
que'n faré, jo, de desgracies!

Pa i treball

Don Eduard Dato, cap del Govern—encara que qualsevol diria que el veritable cap és En Sánchez Guerra—fa una pila de temps que ve dient en les declaracions als periodistes, que el poble espanyol, i especialment el poble treballador, no està per revolucions, transformacions ni trasbalsos, sinó que vol solament pa i treball.

Pa i treball. Santes paraules. Es una fórmula que el senyor Dato no ha inventat, i que a nosaltres sempre ens ha semblat molt bé fins que el president del Consell li ha donat un sentit de quietisme i conformisme que no pot tenir en realitat.

Pa i treball, són coses que estan molt bé. I ho estan més, si van acompanyades de dignitat i de justícia. Però ¿no li sembla al senyor Dato i als senyors ministres del seu equip, que la puja constant del preu dels queviures posa en perill el primer terme del lema adoptat pel Govern? ¿No li sembla que si els obrers es queden amb el treball i sense el pa, hauràn fet un mal negoci?

Un Govern, si és tal Govern, no solament ha de preocupar-se de l'ordre—que Déu guardi—sinó de la vida del poble. «Oh, dirà el president del Consell, el problema és molt complex!» Doncs, barrini, senyor Dato, que per això és sociòleg.

Voluntat republicana

AVANT de l'escàndol tràgic de *Le Bonnet Rouge*, les ploranes han tornat a planye's davant de la República, i els conservadors, joiosos, reno-

ven les seves recriminacions contra les immoralitats republicanes. I la tornada reprén: França venal, França sensual, França boja... No, no, França admirable, d'admirables virtuts republicanes. Almercyda, no és certament nom francès, però encara que ho fós ¿què representava aqueix home en la democràcia francesa? Res, i ell mateix no era més que una ànima audaç, temeraria i plena de temptacions. Una ploma desvergonyida i una pistola, s'obriràn a tot arreu pas. No havia estat ni diputat, ni conseller municipal, ni conferenciant, ni publicista, ni persona admesa en les accions honestes. Un aventurer, que havent passat per la presó i la fam, volgué tenir un lloc en el boulevard.

Se dirà que és una lamentable coincidència s'ajuntin en aquest home la violència radical i la traïció venal. Cert, molt lamentable. Però entre els traidors francesos suposem que no seràn tots partidaris del Col·lectivisme, ni formaràn en la Social Democràtica tots els traidors alemanys. Don Oppas pot ésser bisbe, o amic de bisbes, en el segle VIII i en el XX. Un traïdor va aparèixer en el procés Dreyfus, el comandant Esterházy.

I els altres acusats ¿quin valer, per ínfim que sigui, representen? En Duval, administrador de *Le Bonnet Rouge*, no era més que aqueix administrador equivoc i captador dels diaris sospitosos. Un home de negocis terribols, cercant el profit sota totes les banderes. Ell va ésser empleat en *L'Action Française*, i feia només que uns quants mesos havia començat l'exploitació de *Le Bonnet Rouge*. En quant an En Marion, també, oh coincidència!, havia estat corresponsal de *L'Action Française* en un poblet.

Tots aquests homes destaquen ara els seus noms per l'escàndol. La república, ni les idees socialistes, tenen res que veure amb ells. La seva fauna sorgeix de la seva criminalitat. No són ni polítics, ni periodistes, sinó un fet divers engrandit per les actuals hores melodramàtiques.

Precisament si quelcom se salva a França, constituint la seva esperança, és el republicanisme socialista. L'organització de l'amunicióment se redreça damunt els sindicats. Un socialista, En Thomas, aconseguí la victòria tècnica de la retaguardia, i En Thomas ha estat l'únic prestigi que ha sobreviscut en totes les veletats públiques. Ara mateix ¿no demanen alguns sigui portat a la presidència del Consell? Se reservarà per a En Painlevé, enèrgic, matemàtic formidable, tècnic i estimat per l'exèrcit, i En Painlevé ¿no és perventura socialista? ¿No ve a donar, després de l'escàndol, «un coup de barre à gauche»?

Recordem sempre que la mobilització se feu cantant *L'Internationale* i que els que el 31 de juliol cridaven «abaix la guerra!» per París, creient en una guerra diplomàtica, el dia 2 d'agost sortien cap a la frontera, proclamant era aquesta la lluita darrera contra els tirans i per als pobles. Què hi fa, doncs,

hagi aparegut un miserable? Judes sempre estarà al costat de Jesús, i a Judes ¿qui gosarà a ficar-lo en el cristianisme?—PARADOX.

PER LES VICTIMES

	Pessetes
Suma anterior	851'60
A. Rovira i Virgili	5'
Ramon Vidal Areny	2'
Joan Cutrina	2'
Andreu Nin	5'
A. J. Mercader	1'
E. Duch Salvat	1'
Josep Vilamajó	1'
Tres gironins	15'
Enric Sala	5'
Ricard Ferraté	2'
Jaume Reñe	2'
Domingo Albarich	2'50
Jaume Bertrán	1'
Jaume Jofre	1'
Josep Martorell	1'
Josep Roda Dabé	1'
Narcís Junquera	1'
Josep Samblancat i Salanova	10'
Enric Forcada	1'
J. Costa i Pomés	2'
J. C. R.	2'
Un grupo d'obrers tintorers	12'80
Bonaventura Roig	1'
Hermenegildo Giner de los Ríos	25'
Fernando de los Ríos Urruti	10'
Miquel Andreu	1'
Narcís Martí	0'25
Antoni Tarragona	3'
Josep Pauls	5'
Adolf Serra	1'
Isidre Ramon Brugal	2'50
Isidre Ramon Grau	2'50
Pere Puiggrós	7'
Josep Maria Sucre	5'
F. Culi Verdaguier	5'
Francesc Rosell	5'
Lluís G. Castellà	5'
Manuel Juliachs	1'
Serafi Bassa i Rocas	1'
M. Alcántara i Gusart	5'
Josep Llorens i Artigas	1'
Joaquim Torrent i Hostench	5'
Sebastià Manetes	1'
J. Rodon	1'
E. Cruz	1'
J. Vidiella	0'50
J. Guardia	0'50
J. Sorli	1'
J. Argelich	1'
C. Salvador	1'50
A. Segarra	0'50
J. Caralt	0'30
A. Busquets	0'50
J. Sabaté	0'50
Albert Bastardas i Sampere	25'
M. Alcántara Colomer	5'
V. Pujol (Rubí)	0'50
Eliseo Reclus	0'50
Eladio Liverto	0'50
Palmira Pujol	0'50
Salvador Vives	5'
Martín Díaz de Cossío	10'
Josep Rocha	25'
Manel Morales Pareja	15'
Manel Vega	15'
Joan Dessy	15'
Joan Fusté	5'
Joan Colominas Maseras	10'
Lluís Figuerola	5'
Jaume Polo	15'
Eladi Gardó	5'
Tomás Burrull	10'
Miquel Munné	5'
Rafel Ulled	15'
Suma i seguirà.	1215'45

El canceller La Cierva

OSTÈS no ho sabien? Doncs ja els ho direm. Don Joan de La Cierva, ex-ministre famós — més famós pels atacs que se li han dirigit que no pas pels seus propis mèrits — està destinat a ésser canceller d'Espanya. Així ho acabem de llegir. Qualsevol es pensarà que això ho ha escrit l'*Azorin*, sigui a l'*A B C*, sigui a *La Vanguardia* (la qual, diguem-ho entre parèntesi, cada dia es torna més... *A B C*). Doncs, no; no és l'*Azorin* qui ha escrit això. Ho ha escrit un redactor o cosa per l'estil de *El Correo Catalán*, orgue del partit jaumí de Catalunya.

El fet és greu, trascendental. Extranymem com a hores d'ara no en parli tothom per cafés, teatres, cines, places i carrers. ¿Es que la gent no s'hi ha fixat bé en el que significa l'haver declarat un periòdic jaumí, en un llarg article i en lletres titulars molt grosses, que don Joan de La Cierva (i Peñafiel, em sembla) està destinat a ésser el canceller d'Espanya? I encara diu més *El Correo Catalán*. Diu que En La Cierva sortirà del seu actual semi-retraït, per a anar de dret a la cancelleria, el dia que la patria estigui en perill.

Es veritat que l'al·ludit article—llençol del diari jaumí no era un d'aquells articles anomenats «editorials» que expressen el parer oficial del periòdic. Però era un treball que anava a primera plana, que duia al davant tota una col·lecció de títols, sub-títols, rètols i retolets. El firmava un senyor que els nostres llegidors probablement no coneixeràn, però que ha d'ésser per força un subjecte il·lustre des del moment que signa els seus treballs amb el nom o pseudònim de *Gelias de Agrigento*. Aqueix nom és estrafalari, però la seva prosa encara ho és més.

El senyor *Gelias de Agrigento*, veí de Barcelona i redactor o col·laborador de *El Correo Catalán*, ha fet un viatge a Murcia. Allí un amic li ha presentat al senyor La Cierva, qui es trobava a les seves propietats, enfernadíssim en les seves funcions de primer agricultor de Murcia. Interrogat, el senyor La Cierva va contestar que no podia dir res, allò que es diu res. I malgrat d'aquest absolut mutisme, l'originalíssim periodista jaumí omple cinc o sis columnes de literatura ultra-modernista, en mig de la qual hi hem trobat la declaració que En La Cierva serà el canceller d'Espanya. «No puc dir-li res», va declarar l'ex-maurista. El senyor *Gelias de Agrigento* se'l va mirar de cap a peus amb esguard escrutador, i va exclamar: «¡Eureka! Aquest home es el futur canceller!»

Ara manca saber què diràn respecte d'això el gran Mella i don Jaume de Borbó. Creiem urgents unes declaracions d'En Mella, que per cert fa ja algunes setmanes que no parla, cosa estranya en ell.

El reportatge a que ens referim, acaba de una manera simbòlica: tocant campanes. Prop de la finca del senyor La Cierva hi ha un convent de monges, i durant la visita les campanes del dit convent (que segons el reporter són *pizpiretas*) es van posar a tocar... Devia ésser en honor del futur canceller de Espanya.

FULMEN

Mals-de-cap

VUI he trobat a En Jordi que sortia del despatx on treballa, tot aoinat.

—Noi—li he dit,—trobo que fas cara de pomes agres. Que no estàs bo?

—Massa—m'ha respost.—Preferiria ésser al llit amb dos o trescents graus de febre.

—Mosca! Te'n deu passar una de molt crespà.

—Estic desesperat.

—Conta-m'ho, conta-m'ho.

—Coses de l'amo, que si segueix així, o jo el despatxo an ell d'un cop de puny als nasos o ell me despatxa a mi llençant-me d'una puntada de peu al carrer.

—Còm! El senyor Pere? Però si és l'home més pacífic de la terra.

—Doncs jo ja n'estic fins a la punta dels cabells.

—Explica't.

—Figura't que s'ha tornat més desconfiat que un pagès a fira. No pot sofrir que parli i vigila lo que escric, fins quan passo els *assientos* al Major. L'altre dia, per haver-se extraviat una lletra que havíem girat a un client de Reus, va veure que n'extenia una segona i va estripar-me-la indignat, cridant: —No'm vingui amb segones an a mi!

—Si que, pobre home, s'ha tornat tonto!

—Ja ho era; lo que ara s'ha tornat és ximple. Ahir mateix, perquè vaig posar *hoy* amb hatxe va armar-me un escàndol, dient que ja estava cansat de tant malgasto de cera.

—Que animal!

—No troba res ben fet de lo que faig i tot m'ho tatxa o m'ho estripa. Veu malícia en les coses més senzilles, i si veu que'm trec el trempa-plomes, encara que sigui per a fer punta al llàpic, ell ja s'arrenca del revòlver.

—Si que, noi, estàs ben fresc. Deu patir la mania persecutoria.

—Què faries tu al meu lloc?

—Mira, Jordi, no m'emboliquis. Amb el genit que, segons comptes, ha posat el senyor Pere, si sabia que jo t'havia aconsellat la palica que's mereix, m'escalfaria l'esquena a garrotades.

—Doncs, què haig de fer?

—Si no't veus amb cor d'aixafar-li els nasos o de canviar d'amo, no't queda altre remei que...

—Què?

—Pendre paciència.

JEPH DE JESPUIS

SINFONIA

El Caos, Justícia i Gràcia.

ANT mateix els extrems se toquen!... Parlem de coses de colors: el blanc al costat del negre. Se tracta de doctrina: la Terra sota del

Cel. Que és de la vida que's parla: no's pot prescindir de parlar de la mort. Es de guerra la conversa: tot-hom parla ensem de la pau. I... qui no ha dit més d'una vegada nit i dia, llum i tenebres, istiu i hivern, home i dona, i... prou perquè no acabariem mai.

Abans d'estar l'Univers tal i com avui està, mirat imaginariament des de qualsevolga de les infinites estrelles (vull dir no tenint en compte lo que passa dintre del més corcat dels còssos que oscil·len per l'espai, la nostra, al Terra), ens diuen els rabins que tot estava ple d'una sola matèria que la nomenen «còsmica». Aquesta matèria «evolucionà» o «revolucionà» (actualment jo crec més propi l'últim terme que el primer) i després de certes «vicissituds», que cap savi ha posat prou clar, va quedar tot tal com ara està. An aquest estat de coses que precedí a la formació actual de l'Univers, prescindint sempre de lo que passa en el Món, els savis el bategen amb el nom de «Caos». I aquests mateixos savis no s'immuntan al donar al «Caos» la significació de «desordre», de «confusió», com si una cosa contínua, única i homogènia pogués ésser desordenada i confusa comparada amb quelcom discontinuu, múltiple i heterogeni.

Sembla com si els primers homes ja s'entretinguessin a lligar caps.

I això amb el mode de pensar d'avui, fa gràcia... I més «gràcia» fa al parar compte en que la «Gràcia» es pot-ser la principal causa de que en el món (ja'ns anem introduint) imperi el «Caos».

Què és, doncs la «Gràcia»? La definició més làcnica es aquesta: «la Gràcia es tot al revés de la Justícia». I com que la «Justícia es donar a quiscú ni més ni menys que lo que sigui seu» s'acaba en que la «Gràcia es quelcom que no es d'aquell a qui es dona».

Però, se dirà, què té que veure la «Gràcia» amb el «Caos»?

Anem per parts.

Qui és que no vulgui la «Justícia»? Ningú. Tot-hom vol la «Justícia». Tot-hom vol que li donguin lo que és seu.

Qui és que rebutgi una «Gracia»? Ningú. Tot-hom reb alegrí els favors i gracies que se li prodiguen.

Tot-hom vol la «Justicia», tot-hom vol la «Gracia», i ningú s'ha adonat de que són dugues coses incompatibles.

El cas més incontestable i àdhuc més terriblement fatal, que corrobora a les darreres afirmacions, és el cor de les dones. Les dones no obren mai per «Justicia» al oferir les delícies de llur cor. Les dones obren essencialment per la «Gracia», i les dones són la clau de la felicitat dels homes. Tant és aixís, que un savi diguè «que l'home no pot ésser feliç, si una dona no s'ho proposa». Les dones!... Pretengueu exigir per un acte de «Justicia» el cor d'una dona (i no precisament el que tenen «a la part esquerra de dintre el pit» i vos donarà una «creu», que no serà de les que es porten precisament «a la part esquerra de sobre el pit». S'ha de anar sempre dintre l'esfera de la «Gracia».

I tants i tants d'homes que aimen la «Justicia», que per la «Justicia» viuen... i no és la «Gracia» lo que els «confón».

SAMUEL ROCA I RODÓ

INSISTINT

PARLAVA dies enrera, des d'aquí mateix, del greu i essencial problema que's plantejava an els periodistes professionals.

Era i segueix essent la meua opinió, que el veritable periodista no pot ja—i cada vegada podrà menys—separar isoladament la seva professió de les seves conviccions; que no li és possible desentendre's, al exercir aquella, dels entusiasmes i de les sinceritats que aquestes li procuren. En una paraula, que la seva ploma no és una *eina* per al seu *ofici*, sinó una *arma* per a son *ideal*.

Fa pocs dies, un fet, aparentment deslligat de totes aquestes consideracions, ha vingut a afermar-les i enrobustir-les.

Dies passats se donà un banquet al director de dos caracteritzadíssims diaris de Barcelona. Es tracta, justament, d'un periodista que té, per la seva llarga carrera i per ses reconegudes dots personals, grans i moltíssimes amistats entre els periodistes barcelonins. Es tracta d'un home que té bones i amicals relacions amb gran nombre de periodistes de tots els diaris.

Deixem de banda tots els comentaris que l'àpet pogués suggerir-nos, en l'integritat de la seva significació.

No ens interessen de moment.

No volem tampoc fixar-nos en la valúia indiscutible dels molts periodistes que estigueren presents o adherits.

Precisament lo que cal remarcar és la no assistència ni adhesió de moltíssims periodistes amics del homenatjat, que li tenen segurament més llei i més sinceritat d'afecte que molts dels que entorn d'ell s'assegueren a taula.

I és la causa d'aquesta abstenció, que no ha motivat ni el desafecte ni la fredor de companyerisme, la significació ben definida, caracteritzada i precisa dels dos diaris que l'homenatjat presideix dignament.

Se dirà, doncs, que en apariència la professionalitat procuraria la manca de companyerisme. Tot lo contrari. En l'actual estat de confusió d'aquests conceptes que fan referència al professionalisme periodístic, la causa d'aquesta abstenció i manca d'assistència dels periodistes amics, obeeix tot justament a que, estant no definits els termes, no havent-se reclusos en sos veritables extrems la professió i el companyerisme, hi ha por de barrejar-los, hi ha temença de sospitoses interpretacions, que no existiria, que no tindria raó d'ésser, quan els termes del problema fossin ben precisos, clars i nets.

Heu's-aquí, doncs, una raó més a favor de l'urgència imprescindible que, en mon sentit, existeix en tractar d'aquests afers periodístics que, malgrat l'indiferència amb que aquí són mirats pels periodistes, són, per a la premsa, d'una essencialitat definitiva.

MARCEL

Aquest número ha sigut revisat per la censura militar

PARTIDARIS

— De quins és, vosté, dels d'En Kerenski o dels d'En Kornilow?
— Un servidor és dels d'En Sánchez Guerra.

SONATA XLII

TINC més ganes de mirar a la gent que passa pel carrer que de parlar amb vosaltres.

Se veuen unes noies, menors, que diuen els habituals del mal cap, que realment són o semblen fetes a dretes per a fer-te perdre el senderi. Mireu quines cames, mireu, admireu i contempleu.

I que ja pot ploure, ja! No temeu que se'ls hi mullin les faldilles, primer tocaria l'aigua a les lliga-cames. Fixeu-vos en el caminar, semblen perdius peonant.

Mire't aquell capellà com se les mira. Sembla un goç seguint el rastre. Ah, i és molt capaç de no perdre'!!

Què hi farem! Són febleses que tots tenim, àdhuc els capellans, per més que's posin set sotanes sobre els calçotets.

I ara que me'n recordo. Que vos cregueu mai de la vida que els clergues portessin calces sota els hàbits?

Sí?

Doncs no vos entenc. Jo que ho he vist, que quasi, quasi ho he palpat, no m'ho crec. No puc ni vuir creure-ho. Es com aquells retrats de cantineres amb botines de montar; potser sí que era en temps de la guerra d'Àfrica, però avui com avui no. Doncs bé, els capellans van tots amb calçotets i sabates de ci-bella, com els frares sense res. Per això els frares procuren sempre no caure, per no ensenyar les vergonyes.

Que dic poca-soltes? Més ne diuen aquests ximplers del costat que només parlen de toros i de toreros i de la que'ls va parir. Semblen un diari del diumenge al vespre o del dilluns al matí.

I ara que parlem de diaris.

Si voleu saber com va la política estrangera, agafeu-vos a *La Vanguardia*. M'han

llogat a un fulano, que és un oracle. L'altre dia, amb motiu de la caiguda del Gabinet Ribot, l'home tot content i segur d'una continuació, ens explica en lloc de preferència i molt per lo llarg que radicals i socialistes (bandarra!) estan perdent la França, però que sortosament En Ribot s'aferrara a les forces de la dreta i ells (ells també tenen una internacional) salvaran el país.

Perfectament; tombes pàgina i te trobes amb que qui té de salvar-la és un senyor de extrema esquerra que's diu Painlevé i que uns companys socialistes que's nomenen Renaudel, Vogel, Dogé, Sust, Thomas, etc., etc., han promès el seu concurs al nou govern.

Val més beure.

MORITZ IC

Notes de fora

Granollers.—El setmanari republicà català *Renovació*, que's publica en aquesta vila, fent-se ressò de la crida humanitaria de LA CAMPANA DE GRACIA ha obert una llista de subscripció voluntaria a favor de les víctimes paisanes dels sucesos de la setmana d'agost.

Les persones caritatives, i en particular els republicans de Granollers, ja saben doncs on aportar les almoines que vulguin destinar a tant benèfica obra.

Piera.—Mentres als altres pobles i poblets de les hispàniques terres estan preocupats amb la crisi econòmica, la puja de les subsistències, les declaracions d'En Dato i les etzegallades d'En Sánchez Guerra, el Sánchez més Sánchez del Regne, en aqueixa vila, patria adoptiva del gran Dionís Millán, tothom està tranquil i satisfet, per la senzilla raó de que no podem patir mai més de cap dels mals que afligeixen als demés mortals d'aquest planeta.

Tenim un filàntrop... de tres un quarto, el

Marqués de la Escarxofa que nosapiguent quina fer-ne per a donar proves del seu amor als desvalguts ha tingut la gran pensada de regalar... al rector del poble una capella més esquifida que un pet de monja per a que Déu Nostre Senyor oblidí certs pecats de *cabaret* i *music-hall*, puix ja és sabut que les mitges calades són avui, un dels principals enemics del còs i de l'ànima, i molts són els que cauen en males temptacions. I això, «senyor Marqués de la Escarxofa», el té molt preocupat i puix no pot permetre que ningú és comdemni per falta de misses... que de bons *bifteks* ja'n serveixen prous en els *foyers* de l'«Edén» i de l'«Alcázar».

I per a que tothom es dongui compte de la seva altruista obra, vol penjar ara una estrident campana al cim d'una mena de colomar que serveix de remat a la susdita capelleta, que sembla talment, una capella de la fira de Sant Cristòfol nano.

I així, quan l'esplèndit Marqués, de la Escarxofa toqui el pirandó cada vegada que s'aproprin noves festes, s'organitzin suscripcions i vinguin més forasters, la «Munda», que és el nom de la campana, podrà tocar a gloria i els desvalguts pregaràn per la felicitat del magnànim, Muxó-Fogué, el (?) *patrici* que ha sabut conquerir l'agraïment de les beates pierrenques.

L'evaporació del llonguet

Comèdia ràpida en tres actes

ACTE PRIMER

Parla el forner:—Cavallers, veiam això com s'arregla. La farina s'ha apujat, la llenya no's queda enrera, el carbó costa a pès d'or; tots els factors que intervenen en el nostre pobre ram s'han encarit. Doncs a veure, ¿com és que'l llonguet segueix valent com déu anys enrera? ¿No troben que fóra just, ja que actualment tot s'augmenta, augmentà també el seu preu d'una manera modesta?

Els cinc cèntims:—No, senyor; volem continuar com sempre: *la perra chica* no admet innovacions. O ens respecten, o armem un sagramental.

El forner:—Senyors, que'ls sembla? ¿Es aixís com se resol aquest important problema?

ACTE SEGON

Junta general del gremi de forners.—**El president:**—Que'l llonguet és mal negoci, ja fa bastant temps que ho veig, més, com voleu evitar-ho? **Un fornè:**—Apujant el preu. **Un altre:**—Però depressa, perquè si massa tardem, ens en anem a l'Hospici. —Corrent; ¿i quin preu creieu que hi podem posar?

—Es massa! —Déu cèntims!

—Set! —No vé bèl

—Sis! —Es poc!

—Set i mig!...

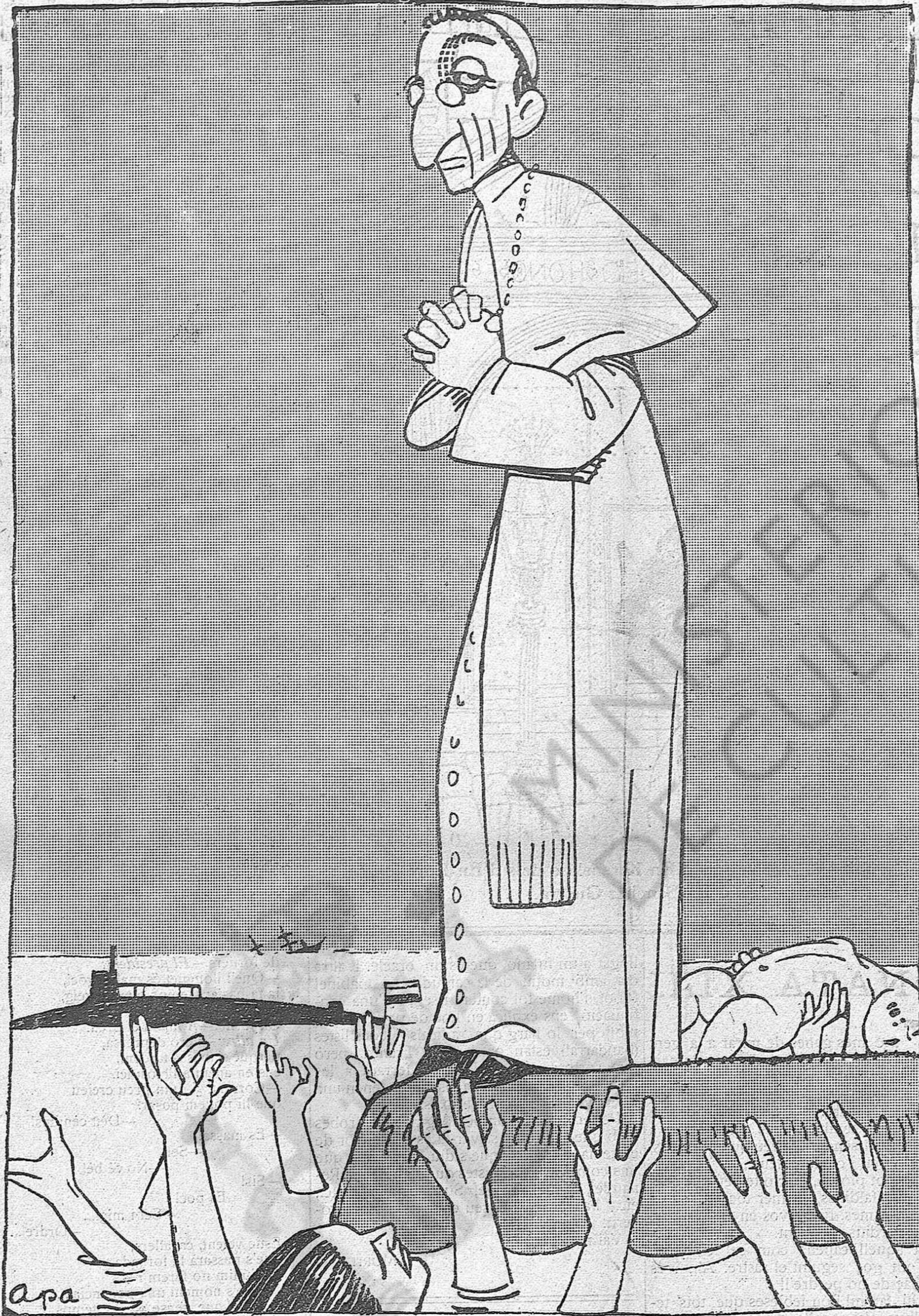
—Ordre!...

Estic veient, cavallers, que's passarà la fornada i a l'últim no farem res. —Que's nomeni una pomenclà... —Sí!... I que, sense perdre temps, estudi bé l'assumptè!... —Ben pensat!... I dintre un mes tornarem a reunir-nos!... —Visca!... I llavors resoldrem!...

ACTE TERCER I ÚLTIM

El forner, desesperat, surt, fet un lleó, al prosceni. —Es impossible seguir amb aquest sistema imbècil!... Pel sant respecte al llonguet, perdo els diners, perdo el crèdit i fins crec que al cap d'avall, víctima d'escripols necis, perdré la mica de pell que sobre els ossos me quedi. No!... Es precis tallà aquest nus, si no amb la força, amb l'ingeni. Jo no apujaré el llonguet, perquè no ho permet el gremi, però l'aniré enxiquint poc-a-poc, perquè no's vegi, i, ara cinc grams, després deu, després... els que encara restin, el deixaré reduït a un mer concepte sintètic.—

El gran neutral

—Una mica més de paciència, una mica més de paciència i conseguireu la pau tan desitjada.

Així ho fa, i en breus minuts, gracies a aquest joc eclèctic, sense que'l públic senzill de l'escamoteig s'enteri, el llonguet desapareix; només queden els cinc cèntims.

C. GUMA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 7 AL 13 DE SETEMBRE DE 1917

Per terra

Al front occidental, només hi ha hagut accions d'importància al sector de Verdún, on els francesos han aixamplat les seves posicions

cap al nord, apoderant-se del bosc de Chaume i fent un miler de presoners. Un violentíssim atac alemany al mateix sector ha estat sagnantment repel·lit.

Al front oriental, els alemanys després de l'ocupació de Riga, han avançat cap al nord un centenar de quilòmetres, havent hagut de fer més lent el seu avanç a causa de la resistència de les retaguardes russes. En alguns punts, els russos han emprat contraofensives locals, fent recular l'enemic.

Al front de Macedònia, els francesos avancen pel costat dels llacs de Utaik i Ochrida, havent-se apoderat ja de diverses poblacions, malgrat de la resistència dels austro-alemanys.

Al front de l'Àfrica oriental alemanya, els anglesos han obtingut una important victòria sobre les columnes alemanyes que encara existeixen.

Per mar

Un submarí alemany ha estat tirat a fons pels russos a la costa de Livònia. Part de la tripulació fou feta presonera.

Un altre submarí alemany, mentres atacava a un vaixell mercant anglès, va ésser víctima de una explosió, que el va destruir, morint tots els tripulants.

Per l'aire

Avions aliats han bombardejat les ciutats de Francfort del Mein i de Treves, en represàlia pels atacs aeris alemanys a Anglaterra i a França.

Aquests atacs s'han repetit, causant gran nombre de víctimes, sobre tot a Anglaterra.

REPICS

l'últim els frares de Montserrat s'han deixat convèncer, i comencen a posar comoditats modernistes en l'històrica muntanya.

Ara estan a punt de inaugurar un ascensor per a pujar a Sant Joan.

La evolució està en marcha.

Fins els paràsits de Montserrat evolucionen.

Ja's parla amb aquella mena de febre, d'eleccions municipals. Comencen a dir-se noms de candidats. Però d'aquests que sonen; no cal fer-ne massa cabal. Son els impacients que després cedeixen son lloc als ansiosos. Aquestos encara callen. Però ja parlaran. I massa!

En Mir i Miró mai està content. Al cap de dos dies de dir-se que seria, que havia d'ésser el President de la Diputació, deixa circular son nom com a candidat a regidor.

Home, senyor Mir! Vostè sí que pot dir allò de que sempre està *al tanto!*

El senyor Marina, Capità general, assistí als funerals per l'ànima d'En Prat de la Riba, President de la Mancomunitat.

L'altre dia, a les dotze venien per la Rambla bitllets de la loteria. I deien els venedors: *Surt avui. Se sortea hoy!* I ja era sorteado!

Ah! A Espanya se persegueix la venda de tabac de contrabando.

Els recomano que llegeixin *L'Humanité*, de París, que va arribar el dimarts a Barcelona.

Tota aquella persona que posseeixi l'esmentat número farà molt santament de deixar-lo als amics per a que se'l passin de mà en mà.

No cal dir-los res més.

Ara sí que tenen l'arrencada.

No hi ha dia que no's reuneixi la Junta de Subsistències.

Lo del pa els preocupa molt.

Lo de l'oli, també.

Però, amb tant de pa i tant d'oli ja's poden imaginar lo que'n sortirà: Una junta de pa sucuat amb oli.

Els lligaires no dormen.

A pesar de l'estat de guerra, han començat activament les tasques de propaganda electoral.

Es allò... Es tracta de un grapat de *brevas* per a conquistar a l'Ajuntament...

«Cigarrera, cigarrera!

me dicen los parroquianos...»

A duescentes seixanta mil pessetes ascendeix la subscripció per a el «Sagrat Cor de Jesús» del Cerro de los Angeles.

Es poc.

En Sánchez Guerra, que no arriba de molt al Cor de Jesús, n'ha recaudades moltes més.

Copiem d'un butlletí eclesiàstic:

«Llamamos la atención de los curas, para que no se dejen sorprender en su buena fe por una señorita elegantemente vestida...»

Si és guapa, per què no?

A les ordres de l'autoritat militar, la policia va efectuar l'altre dijous un minucios registre en el domicili particular del nostre director-proprietari don Antoni López.

Com és natural, no hi varen trobar ni un full de paper de fumar pecaminós.

A bordo del creuer espanyol *Princesa de Asturias*, el digníssim diputat per Tortosa don Marcellí Domingo continua disfrutant dels bons aires de mar, i sense haver de llamentat incidents en la seva important salut.

Diuenge passat va haver-hi solemni processó a la Bonanova.

Això va bé.

Tot contemplant-la, un veí de Sant Gervasi que és dels de la flamarada, exclamava parodiant an En Dato:

—Passen clergues pels carrers?... Ara sí que no passa res!

Amb motiu dels funerals per l'ànima d'En Prat de la Riba s'han repartit la friolera de set mil recordatoris.

Per a els lligaires, tant oportunistes i tant *yankis* encara ens semblen pocs.

Penseu que aqueixos recordatoris... serveixen per a recordar que s'apropen les eleccions municipals.

Més de vuitanta corones foren col·locades dimarts passat al peu de l'estatua d'En Rafel Casanova.

I com devien patir els guardadors del monument!